Eduskunnan maa- ja metsätalousvakiokunnalle 14.6.2018

Asia: Naakan rauhoituksen purkaminen (HE 83/2018 vp)

BirdLife pitää kaikkien lintulajien aiheuttamien haittojen ratkaisemisessa ensisijaisena **ennaltaehkäisemistä** eli haittoja estävien toimenpiteiden laajaa käyttöönottoa, kehittämistä ja tukemista. Mikäli silti syntyy merkittäviä vahinkoja, tulee vahinkoja korvata ja tarvittaessa vähentää ongelmayksilöitä poikkeusluvin. Lintulajin vaino ei ole hyväksyttävä ratkaisu. **Lainsäädännöstä tulisi poistaa rauhoittamattomat lintulajit.** Lajit tulisi siirtää joko luonnonsuojelulailla rauhoitetuiksi tai riistalajeiksi. Kummassakin vaihtoehdossa merkittäviä haittoja aiheuttavien yksilöiden tappaminen olisi edelleen mahdollista. Rauhoittamattomien siirtäminen riistalajeiksi ei vaikuttaisi juurikaan nykykäytäntöön. Se poistaisi lainsäädännössä historiallisena jäänteenä olevan haittalintukäsitteen ja lajeja tultaisiin ajan myötä arvostamaan laajemmin myös riistana.

Naakka on levinneisyydeltään eteläinen laji, joka on hyötynyt ilmaston lämpenemisestä ja elinympäristömuutoksista. Sen levinneisyysalue on kaksinkertaistunut 1980-luvulta. Autiotalojen suojaamattomat savupiiput ja voimajohtopylväiden vaakapalkit tarjoavat lajille runsaasti pesäpaikkoja. Kulttuuriympäristön lajina naakan runsastuminen on lisännyt myös naakan aiheuttamia haittoja. Merkittäviä haittoja on korvattu noin 100 000 eurolla / vuosi. Toimenpiteitä, joilla vahinkoja voi vähentää, ei ole otettu laajasti käyttöön. Naakkavahingoista kärsineet maatilat, ovat saaneet poikkeuslupia naakkojen tappamiseksi. Poikkeusluvat ovat toimineet hyvin, koska oppivaiset naakat varovat pitkään paikkoja, joissa niitä on ammuttu.

Hallitus esittää naakan siirtämistä luonnonsuojelulailla rauhoitetuista lajeista rauhoittamattomaksi. Edellä esitettyyn viitaten BirdLife toteaa asiasta eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle seuraavaa:

- Muutos **ei todennäköisesti juurikaan vähennä naakan aiheuttamia vahinkoja**. Älykkäinä lintuina naakat oppivat varovaisemmiksi ja niiden tappamisesta tulee ajan myötä vaikeampaa.
- Lakimuutoksen sijasta pitäisi **rahoittaa toimenpiteitä ja tutkimuksia, joilla vähennetään lintujen aiheuttamien haittoja**. Lakimuutos vähentää tahtoa ottaa käyttöön ja kehittää ennaltaehkäiseviä toimia.
- Muutos **lisää negatiivista suhtautumista lintuihin** viestien siitä, että 2020-luvun Suomessa lintujen aiheuttamat haitat ratkaistaan tappamalla.
- Naakan aiheuttamien haittojen keskimääräinen korvaus on ollut 4 251 €. **Korvaus on ollut tiloille merkittävä kompensaatio, jota ei makseta lakimuutoksen jälkeen**, vaikka haitat säilyvät.
- Naakan aiheuttamat haitat keskittyvät kesään, jolloin tappamiseen **tarvitaan edelleen poikkeuslupa**.
- Naakkakannan pienentäminen on mahdollista **rajoittamalla pesimämahdollisuuksia** eli tukkimalla lajille sopivia koloja rakennuksissa ja voimajohtopylväissä.

Naakkaan liittyvän metsästyslakimuutosehdotuksen käsittelyn yhteydessä, pyydämme ystävällisesti maa- ja metsätalousvaliokuntaa ryhtymään toimiin **riistavesilintujen tilan parantamiseksi**. Riistavesilintulajeista useampi kuin joka toinen on **vähenemisen vuoksi uhanalainen**, mutta toimenpiteet niiden tilan parantamiseksi ovat olleet marginaalisia. Naakan lakimuutostarkastelussa on lisäksi noussut esiin, että **korppi on EU-lainsäädännön vastaisesti poronhoitoalueella rauhoittamatton,** ja se tulee sen vuoksi **välittömästi rauhoittaa koko maassa**.

Lisätietoja:

Teemu Lehtiniemi, suojelu- ja tutkimusjohtaja, teemu.lehtiniemi@birdlife.fi, 0400 749 786